

Museumnieuws

Potvisstranding?

Meten is weten. (Jaap van Leeuwen)

De aanspoeling, donderdag 10 juli 2008, van een potvis op het strand van Scheveningen bracht herinneringen terug aan januari 1995 toen een NMR-snijploeg vijf dagen druk doende was om op het Scheveningse strand een potviskadaver uit te benen. Dertien jaar later rukte de (uitgedunde) NMR-snijploeg opnieuw in vol ornaat en met flensmessen uit, niet om te snijden, maar om te acteren op en rond een levensechte potvis-replica die door het Belgische kunstenaarscollectief Captain Boomer op het Scheveningse strand was neergelegd. Het ging om een kunstproject, gesponsord door Muzee Scheveningen, om de magie van een walvisstranding te laten herleven. De natuurgetrouwe replica is achttien meter lang, weegt bijna twee ton en is gemaakt van hout, aluminium en polyester door beeldhouwer Zephyr (pseudoniem van Dirk Claesen).

Om het allemaal nog realistischer te maken, werd het dier ingesmeerd met rotte vis om een geur van ontbinding te creëren. Leden van het kunstenaarscollectief waren uitgedost als medewerkers van de fictieve natuurorganisatie 'North Sea Whale Association'. De NMR-ploeg bracht deze 'groentjes' de fijne kneepjes van het opmeten, bemonsteren en

NMR-coryfeeën. (Jaap van Leeuwen)

afspekken bij.

Na drie dagen verbazing en vertier is de plastic potvis van het strand overgebracht naar de binnenplaats van Muzee Scheveningen, waar een kleine expositie over de (echte) Scheveningse potvisstrandingen was ingericht. De media berichtten uitvoerig over de nepstranding. Hoogtepunt was de Vlaamse krant 'Het Laatste Nieuws' die op 14 juli een bericht plaatste waarin de hier afgebeelde NMR-coryfeeën als 'milieu-activisten' werden betiteld. Op 28 augustus verscheen de replica op het Sint-Annastrand op de Antwerpse Linkeroever.

Aanwinst: oerbos

Oerbos op 't Stobbenven. (E. Doornbos)

Afgelopen zomer werden bij Roderwolde in Drenthe boomstronken boven de grond gehaald van circa 8000 jaar oud. Volgens de Utrechtse hoogleraar dendrochronologie Esther Jansma betreft het vermoedelijk de oudste boomresten die in Nederland gevonden zijn. Het gaat om grote hoeveelheden berken, dennen, eiken en mogelijk essen. Lokaal wist men al veel langer van de aanwezigheid van de oude boomstronken. Het hobbelige stuk grond waar 'het oerbos' is gevonden, heette in de volksmond niet voor niets 't Stobbenven. Toen de akker vorig jaar onderdeel werd van de waterberging in de Eelder- en Peizermaden nam de Universiteit Groningen twee monsters en bepaalde met de koolstofmethode dat de bomen dateren van circa 6000 voor Christus. Dankzij de heer E. Doornbos heeft het museum een paar flinke stukken in de collectie kunnen opnemen. Een mooie stronk wordt momenteel tentoongesteld.

Gedenkboek 100 jaar RNC

De Rotterdamse Natuurhistorische Club is een bijzonder gezelschap waarvan de leden elkaar mededelingen doen over de natuur en wetenschap in een zo breed mogelijk kader. Vijf, zes keer per jaar komt men bijeen, sinds 1989 in het Natuurhistorisch Museum en daarvoor meestal in Diergaarde

Oerbos wordt geconserveerd. (Jaap van Leeuwen)

Blijdorp. De band tussen de RNC en het museum is er altijd geweest. De leden stonden in 1927 aan de wieg van het NMR, de oud-conservatoren Landsman en Backhuys waren lid en dat geldt nu ook voor een deel van de huidige museummedewerkers. Het is een mannenclub, met een intiem karakter. De enige vrouw die ooit toetrad (in 1994) nam aan één bijeenkomst deel en werd daarna nooit meer teruggezien. 'De Club' zoals de leden haar liefkozend noemen, bestaat sinds 1901. Met taart en koffie werd in 2001 het 100 jarig bestaan gevierd. Ook smeedde men het plan om de geschiedenis van de club op schrift te stellen.

Inmiddels is het langverwachte 'Gedenkboek 100 jaar Rotterdamse Natuurhistorische Club 1901-2001' verschenen (in een kleine oplage). Het is geschreven en samengesteld door de clubleden J.G.B. Nieuwenhuis, C.J. Heij en H.F. de Jong, telt 80 pagina's (135 x 210 mm) en is rijkelijk geïllustreerd (ISBN 978-90-9023270-6). Het gedenkboek is te koop in de museumwinkel. Een must voor natuurhistorici.

Gesloten wegens werkzaamheden

Van 5 t/m 16 januari 2009 zal het museum gesloten zijn voor publiek. Er vinden in die periode ingrijpende (her)inrichtingswerkzaamheden plaats en de insectencollectie zal naar het nieuwe externe depot worden verhuisd.

Agenda

t/m 2 november
GEKOOIDE BOTTEN
een installatie van Ine van Son

t/m 4 januari 2009
ZDENĚK BURLIAN (1905-1981)
schilder van de prehistorie

nieuw:
OPGERAAPT OPGEVIST UITGEHAKT
fossielen uit Nederlandse bodem

[Colofon]

Straatgras is een kwartaaluitgave van het Natuurhistorisch Museum Rotterdam.
ISSN: 0923-9286
Correspondentie: Postbus 23452 3001 KL Rotterdam

Adres: Natuurhistorisch Museum Rotterdam Westzeedijk 345 (Museumpark) 3015 AA Rotterdam
telefoon: 010 - 436 42 22
e-mail: info@nmr.nl
homepage: www.nmr.nl

(Eind)redactie: Kees Moeliker
Ontwerp & opmaak: Jaap van Leeuwen
Druk: Hellings, Leeuwarden
Oplage: 1000 ex.
Tekst: Kees Moeliker, Frans Sliker, Ruud Vis, Kees Plaisier, Willem de

Jongste en Jelle Reumer
Beeldmateriaal: Hans Post, Jaap van Leeuwen, Jelle Reumer, David Mayhew, André Slupik, Robert Last, Kees Moeliker, E. Doornbos en Ruud Vis

www.nmr.nl